

BURAYI BİLİYOR MUSUNUZ?

Çankırı Tuz Mağarası

Bir zamanlar sularla kaplı olan eski havzaların milyonlarca yıllık buharlaşma hikâyesi, bugün Çankırı'nın yeraltındaki tuz galerilerinde görülebiliyor.

Çankırı'nın yaklaşık 20 kilometre doğusunda yer alan Tuz Mağarası, Anadolu'nun en dikkat çekici evaporit oluşumlarından biridir. Mağara, jeolojik geçmişte oluşmuş geniş tuz yataklarının yeraltında işletilmesiyle ortaya çıkan galerileri ve tuz kütleleriyle, hem ekonomik jeoloji hem de evaporit jeolojisi açısından önemli bir doğal miras niteliğindedir.

Çankırı çevresindeki kaya tuzu yatakları, jeolojik geçmişte bölgedeki sık ve kapalı denizel havzalarda buharlaşma (evaporasyon) sonucunda oluşmuştur. Deniz veya göl suyunun buharlaşmasıyla suda çözülmüş minerallerin yoğunluğu artmış; belirli koşullarda önce karbonatlar, ardından jips ve anhidrit gibi sülfatlar, daha ileri evrelerde ise halit (kaya tuzu) çökelmiştir. Bu süreç, milyonlarca yıl boyunca tekrarlanarak kalın evaporit istiflerinin meydana gelmesini sağlamıştır.

Tuz Mağarası'nın galerilerinde görülen beyaz, gri ve yer yer turuncumsu tonlar-

daki tuz kütleleri, bu uzun jeolojik sürecin günümüzdeki izlerini taşır. Kaya tuzunun görece kolay çözünmesi nedeniyle yeraltı sularının dolaşımı, mağara ve boşlukların gelişiminde de önemli rol oynar.

Çankırı Tuz Mağarası'nı ilginç kılan yalnızca yeraltındaki tuz kütleleri değildir. Bölge, evaporitlerin oluşumu, çökeltme ortamları, yeraltı suyu-kaya etkileşimi ve ekonomik jeoloji arasındaki ilişkiyi bir arada gözlemlene olanağı sunar. Bu yönüyle mağara, geçmişteki iklimsel ve paleocoğrafik koşulların anlaşılmasına katkı sağlayan önemli bir jeolojik arşiv niteliğindedir.

Bugün Tuz Mağarası, geçmişte milyonlarca yıl boyunca gerçekleşen jeolojik süreçlerin insan eliyle açılmış galerilerde izlenebildiği, doğal jeolojik miras ile madencilik tarihinin buluştuğu özel alanlardan biri olarak öne çıkmaktadır.